

TINFO

TEATTERIN TIEDOTUSKESKUS

LEHDISTÖTIEDOTE

31.1.2011

Sirkku Peltolan, Mika Myllyahon, Arto Salmisen ja Sofi Oksasen näytelmät esillä New Yorkissa

Ohjaaja Zishan Ugurlu haluaa teatterin välittävän siihen kuuluvaa vaaran tunnetta

Suomalaiset näytelmät ovat harvinaislaatuisten laajasti esillä New Yorkissa 10.-12. helmikuuta 2011. Legendaarisen La MaMa Experimental Theatre Clubin ensi-illassa nähdään ensin Sofi Oksasen PUHDISTUS (Purge / kääntäjä: Eva Buchwald) ja lisäksi lukuteatterina Sirkku Peltolan YKSIÖN EN ÄITEE OTA (Happy to Stand / Eva Buchwald), Mika Myllyahon PANIIKKI (Panic / Nely Keinänen) ja Arto Salmisen VARASTO (The Stockroom / Eva Buchwald).

Puhdistuksen ohjaa La MaMan taiteellinen johtaja Zishan Ugurlu, joka vastaa myös lukudraamojen ohjauksesta yhdessä tamperelaisen Mikko Viherjuuren kanssa. Kirjailijoista paikalla ainutlaatuisessa tapahtumassa New Yorkissa on Sirkku Peltola. Myös kääntäjä, dramaturgi Eva Buchwald ja kääntäjä Nely Keinänen osallistuvat Suomi-draaman demotilaisuuteen, johon on kutsuttu laajasti yhdysvaltalaisia teatteriammattilaisia.

Zishan Ugurlun ohjaaman Puhdistuksen harjoitukset ovat parhaillaan meneillään. Tämä on ensimmäinen kerta, kun suomalainen näytelmäteksti sovitetaan näyttämölle valtateatterissa USA:ssa. La MaMan näyttelijäkaartin lisäksi esityksessä nähdään Martinin roolissa Peter Franzén. Vanhaa Aliidea esittää Jillian Lindig ja nuorta Aliidea Maren Bush. Zarana on Larisa Polonsky.

Puhdistus-näytelmän sovituksille on kysyntää maailman näyttämöillä. Tukholman kaupunginteatterin hiljattaisen ensi-illan lisäksi tänä vuonna Sofi Oksasen näytelmä nähdään La Scena Theaterissa Washington D.C.:ssa toukokuussa ja Teatro Aberto Lissabonissa valmisteleo omaa Puhdistustaan syksyyn. Vuodelle 2012 on luvassa Ranskan ensiesitys. Myös kaikkiin Pohjoismaihin on solmittu esityssopimukset.

Zishan Ugurlu: Hyvä esitys välittää katsojalle teatteriin kuuluvan vaaran tunteen

Zishan Ugurlu on arvostettu näyttelijä ja ohjaaja, joka on työskennellyt New Yorkissa vuodesta 1995. La MaMassa on juuri Ugurlun ansiosta nähty viime vuosina ulkomaista nykydraamaa. Zishan Ugurlu sai alun perin kuulla Puhdistus-näytelmästä Tampereen teatterin pääohjaajan Mikko Viherjuuren ja Teatterin tiedotuskeskuksen (TINFO) Find a Fine Finnish Play –vientihankkeen kautta. Ugurlu tutustui tämän jälkeen useisiin suomalaisten näytelmätekstien käännöksiin.

– Puhdistus oli kuin esteettinen pidätys. Aloitin näytelmän lukemisen ollessani Sveitsissä, nautin puhtaasta ilmasta sinisen taivaan alla. Kesken tekstin oli pakko pysähtyä, lakata flirttailemasta ihanan maiseman kanssa ja alkaa suunnitella, kuinka ohjaisin näytelmän teatteriin, muistelee Zishan Ugurlu parin vuoden takaista pysäyttävää lukukokemustaan.

Yhdysvalloissa rakastetaan maan omia kirjailijoita ja näiden tekstejä, joten ulkopuolelta ei ole ollenkaan helppo päästä esimerkiksi teattereiden ohjelmistoon. Helmikuussa off-off-Broadwaylla newyorkilainen yleisö pääsee tutustumaan peräti neljään suomalaiseen näytelmään.

– Vaaran tunne on välttämättömyys teatterissa. Nyt yleisön on mahdollisuus nähdä hyvä teksti ohjattuna tämä ajatus mielessä, sanoo Zishan Ugurlu kun Puhdistuksen USA:n ensi-ilta on ovella.

New Yorkin La MaMa –teatteri on kuulu kokeellisuudestaan

Vuonna 1961 perustettu La MaMa Experimental Theatre Club on tärkeimpiä off-off-Broadway –teatterin näyttämöjä. New Yorkin East Villagessa sijaitsevalla teatterilla on nykyisin kolme päänäyttämöä ja taidegalleria. Se on tällä hetkellä myös maineikkaan Great Jones Repertory Companyn kotiarena. Zishan Ugurlu on Great Jones -ryhmän kiinnitetty jäsen.

La MaMan perusti Ellen Stewart (s. 1919-2011) ajatuksenaan tukea monikulttuurista ja kansainvälistä teatteria ja nostaa esiin aloittelevia näyttämötaiteilijoita. Stewart mm. esitteli aikanaan maailmankuulun puolalaisen teatteri-ilmaisun uudistajan Tadeusz Kantorin Yhdysvalloissa. La MaMan suojissa ovat uraansa aloitelleet sellaiset taiteilijat kuin Robert De Niro, Harvey Keitel, Diane Lane, Jackie Curtis, Patti Smith ja moni muu. Ellen Stewart menehtyi tammikuussa 91-vuotiaana, jatkettuaan taiteellista työtään aivan loppuun asti.

Suomalaisen näytelmän vientihanke Find a Fine Finnish Play

Find a Fine Finnish Play – ohjelma käynnistyi vuonna 2005 tamperelaisen Tampereen teatterin pääohjaaja Mikko Viherjuuren saaman Jenny ja Antti Wihurin säätiön apurahan turvin ja on toteutunut yhteistyössä Teatterin tiedotuskeskuksen (TINFO) kanssa. Yhdysvaltoihin suunnattua hanketta ovat avustaneet myös Suomen Kulttuurirahasto ja opetus- ja kulttuuriministeriö sekä ulkoasiainministeriö.

Find a Fine Finnish Play –hanke on vuosien varrella tavoittanut lähemmäs sata yhdysvaltalaista teattereiden taiteellista johtajaa ja dramaturgia. Näille on esitelty New Yorkin tapahtumaan valikoituneiden näytelmien lisäksi Laura Ruohosen, Juha Jokelan, Eeva-Liisa Mannerin, Leea Klemolan, Reko Lundánin, Kari Hotakaisen, Jukka Vienon, Bengt Alhforsin ja Anna Krogeruksen teoksia.

Teatterin tiedotuskeskuksen (TINFO) keräämien tietojen mukaan suomalaisia näytelmiä esitetään ulkomailla vuosittain noin 40.

TINFO tukee näytelmien kääntämistä muille kielille apurahoin ja järjestämällä mm. työpajoja kääntäjille.